UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Quando liceat ab emptione disce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

¶ Lex quinta.

SI dolos. Ratiõe doli cõtract⁹ reſcidit,⁊ quicquid ſecutū eſt ex eo,vel ob eū. h.d.l.⁊ eleganter.in prin.ff.de dolo.

¶ Lex ſexta.

NOn eſt. Licet qs velit reddere duplum. non reſcinditur venditio perfecta.h.d.⁊ no.iſtum caſum.

¶ Lex ſeptima.

RAtas. Cõceſſo vno incõuenienti, ſequit̄ aliud. ad hoc alleg.hic tractat Cy.de materia illius titu.qd̄ quilq; iur.tamē talis materia non eſt hic tractāda:ſed in.l.j.§.j.illius tit.⁊ dic vt ibi.

¶ Lex octaua.

SI voluntate. Cõtractus nõ reſcinditur, niſi deceptio ſit vltra dimidiā iuſti pretij, inſpecto tēpore cõtractus.h.d.dic vt.s̄.eo.l.ij.¶ Et no.hic ꝙ licet multa verba in contractibus interueniant hincinde,tamē ſola concluſio dicitur eſſe cõtractus:nec eſt in iure melioꝛ tex.Tene bene menti.

¶ Lex nona.

PRetij. Pro pecunia numerāda poſſunt dari pecoꝛa,⁊ videtur datum pretiū.h.d. ¶ Extra[a] not.qd̄ nomen vēditionis quandoq; ponitur pro contractu innominato:vt.ff.de preſcrip.ver.l.Inſulā.⁊ hic Cy.

¶ Lex decima.

DOlus. Dolus[b] conſiſtit in animi qualitate,non in rei pretio.h.d.⁊ no.gl.hic poſitā. que ponit verba ⁊ actus,ex quibus colligatur dolus.⁊ tene mēti:qꝛ valde no.ſunt.

¶ Lex vndecima.

VEnditoꝛ. Scientie nõ infertur dol⁹.⁊ lꝫ pretium nõ ſit viſq; quo conueniēs, ꝯct⁹ tenet cõcoꝛ.s̄.eo.l. ſi volūtate.

¶ Lex duodecima.

NOn idcirco. Neceſſitas rei familiaris ꝯctū ineſſicacem non reddit,⁊ ſapiens eſt qui non petit illicita.h.d.

¶ Lex decimatertia.

SI maioꝛ. Proteſtatio nõ habētis ius proteſtandi,non officit cõtractui.concoꝛ.ff.de mino.l.tuto.

¶ Lex decimaquarta.

EA conditione. Lꝫ non ſeruetur modus,nõ reuocat̄ venditio:ſed agitur ad modū implendū, vel eq̄pollēs.h.d.no.¶ No.ꝙ ſi id qd̄ erat ſoluēdū ab emptoꝛe ſoluat vēditoꝛ, recuperat ab ēptoꝛe,⁊ ſic ſi vēditoꝛ poſt traditā poſſeſſionē ſoluit[c] collectas,recuperat ab ēptoꝛe,qd̄ tene
c
d mēti.¶ Et not.[d] qd̄ dubitatio huius.l.erat in verbis in contractu,ea conditione,vnde quaſi non exiſtente conditiõe videbatur poſſe recedi a contractu.Sed hoc non obſtat:qꝛ iſta verba non faciunt cõditionē:vt.ff.pro ſoc.l.ſi ſocietatem mecū.ſed ſonant qd̄ pacta ſeruentur, ⁊ onera ſubeantur:.vt.ff.de coniung.cū eman.lib.l.nihil.⁊ ibi per Bar.

¶ Lex decimaquinta.

e **QUiſquis.** Imputet[e] ſibi ille qui vendidit rem cuius pretium ignoꝛauit:quia non debuit eſſe tam negligēs ⁊ ſupinus.h.d.tamē iſta negligentia non officit,ſi leſus eſt vltra dimidiā iuſti pretij.s̄.eo.l.ij.dic vt ibi dixi.

¶ Lex decimaſexta.

SI quos. Publicus exactoꝛ debet res vendere gratioſe,neq; in ſubhaſtationib⁹ fraudē committere.h.d.not.⁊ dic vt dixi.s̄.ſi aduer.fiſ.l.edicto.Bald.

¶ Lex decimaſeptima.

HI qui. Furtiui ⁊ clandeſtini cõtractus in p̄iudicium fiſci nõ tenent.h.d.no.¶ Et not cõtra comitatenſes, qui ſuas poſſeſſiões alienant ficte in fraudem cataſtri.cõcoꝛ.ff.ad muni.l.oꝛdine.§.In fraudē,⁊ ibi per Bar.

¶ Lex decimaoctaua.

VEſtium. Proceres palatij ſiue conſiliarij qui ſtant ad cõſilium domini,nõ poſſunt
1 emere res ſubditoꝛū.h.d.no.¶ † Et not.hanc.l.quāquā etiā iſti non habēt iuriſdictionē:tamen poſſunt habere, qd̄ verum puto.niſi emant de cõſcientia quōdā domini:qꝛ ceſſat oīs ſiniſtra ſuſpitio.l.nõ eſt veriſimile.in prin.ff.qd̄ met.cau.nec intelligo hanc.l.niſi in magnis cõſiliarijs magnoꝛū dominoꝛū,qui tenent locum principū. ſicut ſunt regis legati,⁊ Cardinales.⁊ dñi magnarū ciuitatū.nõ enim debet intelligi de cõſiliarijs Epiſcopoꝛū,vel magiſtratuū minoꝛū eccleſiaſticoꝛū ⁊ perpetuoꝛū,nec ſeruat̄ de ꝯſuetudine in ipſis.⁊ adde qd̄ no.in.l.pe.s̄.ſi cer.pe.⁊.ff.de iu.fiſ.l.auferſ.§.qd̄ a preſide.⁊ dic vt ibi per Bar.⁊.in.l.j.s̄.de condi.indebi.

¶ Quando liceat ab emptione diſcedere. Rubrica.

¶ Continua iſtam rubricam,vt in glo.

1 Re integra facilis eſt diſſolutio eoꝛū que ſolo conſenſu ꝯhuntur
2 Venditoꝛ ſi ſe conſtituit precario nomine poſſidere:an a tali ꝯtractu poſſit diſſenſu recedi:⁊ nu.3.
4 Donatio ſicut nudo ꝯſenſu perficit̄:an poſſit ſolo diſſenſu diſſolui.
5 Res quando dicatur integra.
6 Ablatiui abſolute poſiti,an in contractibus faciant modū,vel conditionem.
7 Conſtitutio precarij facta procuratoꝛi:an faciat trāſire poſſeſſiõem et dominium.
8 Confeſſus fuit quidam ſe habere in feudū quoddam caſtrū a quodam milite pro ſe ⁊ pro conſoꝛtibus.⁊c.quid operatur talis cõfeſſio erga conſoꝛtes.

¶ Lex prima.

REquidē. Sicut emptio ⁊ vēditio ſolo ꝯſenſu ꝯhit̄, ita ſolo diſſenſu diſtrahit̄.niſi a traditione ſumat effectū, quo caſu niſi retradatur,
1 nõ diſtrahitur.h.d.no.¶ † No.ꝙ re integra facilis eſt diſſolutio eoꝛū que ſolo cõſenſu ꝯhuntur ⁊ diſtrahūt̄: ſꝫ re nõ integra,requirit̄ act⁹ retro ſimilis,nec mirū. qꝛ p quoſcūq; modos res ꝯhit̄,p eoſdē diſſoluit̄:vt.l.p̄ut q̄ſq;.ff.d̄ ſo. ff.de re.iu.l.nil tā naturale.⁊.ff.de ſer.vr.p̄d.l.tria predia. Et aduertatis.gl.nõ examinat iſtā.l.hic.ſed.ff.de pac.l.ab emptiõe.Unde pro
f intellectu iſtius no.l.primo quero.[f] vtrū iſte diſtract⁹ ſit bone fidei:⁊ dōm eſt ꝙ ſic:vt.d.l.ab emptiõe.ibi:qꝛ bone fidei.⁊c.hoc eſt vtile ſcire:qꝛ ſi dol⁹ daret cauſam huic diſtractui,diſtract⁹ videret̄ eſſe nullus ipſo iure,⁊ remaneret primus ꝯctus in ꝑpꝛia foꝛma.facit qd̄ no. s̄.de in integ.reſti.mi.l.de tutela.ſicut igit̄ habitus eſt bone fidei,ita
2 ei⁹ priuatio.qd̄ eſt notabile.¶ † Sed quero[g] qd ſi vēditoꝛ conſtituit
g ſe precario noīe poſſidere pro ēptoꝛe,vtrū ſolo diſſenſu ab iſto ꝯctu poſſit ipſo iure recedi:⁊ videt̄ qd̄ nõ,nā iſte ꝯct⁹ fuit ciuili traditione ſubmiſſus,⁊ traxit ſecū tranſlationē dñij:vt.ff.de acqui.poſ.l.qd̄ meo.nudo aūt pacto nõ poſſet dñiū trāſferri.vt.s̄.de ꝯdi.ob cau.l.ea
h lege.¶ † Itē ex cõſtitutione[h] precarij trāſiuit poſſeſſio:vt.ff.d̄ p̄ca.l. ⁊ hꝫ.§.eū q.nõ eſt trāſlata:⁊ ſic nõ interuenit actus retro ſimilis,nec in iure,id eſt dñio,nec in facto.id eſt i poſſeſſiõe,q̄ in facto cõſiſtit:vt ff.ſi ſer.ven.l.ij.§.Põpo.¶ Itē in conſtitutione precarij vēditoꝛ liberatus eſt a traditione iuris:qꝛ ſolū trāſtulit dñiū,vel vſucapiēdi cõditionē,vnde amodo nõ pōt ampli⁹ trāſferre:vt.ff.de ꝯhen.emp.l.ſi cū fundū.§.fere.⁊ dato ꝙ nõ eſt liberatus a traditiõe facti:tñ nõ eſt vis:qꝛ liberatio per liberationē tolli nõ pōt:vt.ff.de pact.l.ſi vn⁹.§. pact⁹ ne peteret.in gl.que incipit in opponēdo.in fi.ex quib⁹ rationibus aperte cõcludit̄ ꝙ interueniente p̄cario nõ poſſit ipſo iure ab emptione recedi.qꝛ non interuenit actus,q poſſit reſoluere precariū in triplici virtute predicta,ſcilicet dñij trāſlationis,poſſeſſiõis trāſlate,⁊ liberatiõis queſite,⁊ iſta eſt veritas,ſi emptoꝛ vel vēditoꝛ tēpoꝛe cõſtitutionis precarij poſſidebat:ſed ſi non poſſidebat,tūc aut
i precarium[i] non auget vim ſimplicis cõſenſus,etiā ſi venditoꝛ poſtea ceperit poſſidere:qꝛ in noua poſſeſſione nõ eſt conſenſus inter partes:vnde nec dominiū tranſit,nec poſſeſſio:nec acquiritur liberatio. ſed traditionē opus eſt:vt.ff.de rei vendi.l.ſi a titio i gl.que incipit.
3 ſcilicet rei vēdi.¶ † Sed ꝯ hanc determinationē opp.⁊ videtur qd̄ interue

a ¶ Extra.Intelli ge:vt in.l.j.ī.de re permu.vbi vide Bal.
b ¶ Dolus.Uide Bal.in.l.ij.in.xiij. q.s̄.eo.
c ¶ Soluit.Uide Bal.in.l.cū pro ponas.s̄.pro ſoc.
d ¶ Et no.De his. Xbiſeadē ꝯditione.vide Bal.in.l. cū res.ī.d̄ dona.
e ¶ Imputet.No. ſinguiarē caſum. in quo nõ habet locū remediū.l.ij. s̄.eo.tit.vide do. Io.in.l.ſi quis cū aliter.ff.de verb. ob.Idem dicit in tranſactione.tex. eſt ſing.in.l.Lucius.§.fi.ff.ad trebel.idē dicit vbi interuenit decretum iudicis.text. eſt ſing.in.l.j.ī.de p̄d.decu.li.x.Idē dicit vbi preceſſit ſubhaſtatio. ita fin.dixit Ang.in l.ſciēdū.ff.de ver. obli.And.barba.
f ¶ Quarto.Uide Bar.in.l.ab emptione.et in.l.de tutela.hic alleg.
g ¶ Sꝫ quero.Ad de gl.plenā ibi.et Bar.⁊ Doc.in.l. ab emptione.ff. de pac.
h ¶ Itē ex cõſtitutione.Not.qd̄ interueniente precario,non poteſt ipſo iure diſcedi a contractu.vide Bar.in.l.ab emptione.ff.de pac. And.Barba.
i ¶ Precariū.Facit quod no.gl.et Ange.in.l.ij.ī.de acqui.poſ.

interueniat actus retro ſimilis,q: eo ipſo qđ actum eſt ab emptione
recedi,per cõſequens eſt actum a precario recedi,qđ erat cõſecutiuū
emptiõis,⁊ nõ ſtabat per ſe:ſed ſuſtẽtabatur a principali cõtractu.
ar.ff.de reſcin.vẽ.l.iij. ¶ Preterea eo ipſo [a] qđ de facto res eſt apud
venditorem.⁊ ſuperuenit cauſa poſſidẽdi,per,diſtractū videtur res
retradita: ⁊ ipſo pacto mutat ſibi cãm poſſeſſiõis:vt poſſeſſio que
erat precaria,nūc ſit propria:vt.ff.de rei vẽ.l.quedaȝ mulier.⁊ inſti.
de re.diui.§.interduȝ,preterea ſiue ſit penitẽtia expreſſa,ſiue ipſo iu
re facta,per inciſionem inſtrumẽti venditionis quemadmoduȝ per
inſtrumentum poſſeſſio tradit:vt.ĩ.de dona.l.j.ita per inciſionẽ in-
ſtrumenti videtur retradi:nã ſicut ſe habet propoſitū in propoſito.
ita ſe habet oppoſitū in oppoſito:vt dicit Ariſt.ſed reſpondeo.qđ
penitẽtia vel inciſio inſtrumenti non eſt titulus ad poſſidenduȝ:ſed
eſt quedaȝ priuatio:⁊ ideo nõ eſt actus retro ſimilis,nec in dominij
trãſlatione,nec in poſſeſſionis recuperatione:nec in remouẽda que-
ſita liberatione. ¶ Quid eſt ergo tunc agendum? Reſpon.cõtrario
precario emptoris reſoluendū eſt precariū venditoris:⁊ per hoc di
centur duo cõtractus,nec eſſent ſoluede ex forma ſtatuti due gabel
le:ſed primus tantū vocatur contractus, ſecundus autem vocatur
penitentia qđ eſt notatu dignū:⁊ adde qđ legitur ⁊ no.ff.de vſu.l.ſi
4 hominẽ. ¶ † Quero,cum donatio hodie perficiatur nudo cõſenſu,
nūquid nudo diſſenſu tolletur? Et quid ſi donator conſtituit ſe pre
cario nomine poſſidere? Reſp.gl.qđ ea que dicta ſunt in vẽditione.
habẽt locū in donatiõe.⁊ hoc eſt qđ dicitur in.d.l.ab emptiõe.⁊ ibi
dnm dicit. Itẽ ad donationem trahe.qđ idem eſt,tamen aduerte.ꝙ
ibi donatio nõ donatione,ſed ſola pactione ſumit effectuȝ,multum
refert vtrū illa promiſſio ſit ſtipulatione munita,qđ preſumitur,vbi
interuenit inſtrumentū:vt plene dixi.in.l.j.ş.de vſu.⁊ tunc nõ reſol-
uitur nudo cõſenſu:quia nõ eſt actus retro ſimilis:puto tamen ꝙ in
donatione obſtat exceptio donatario petenti. ¶ Si auteȝ nõ eſt ſti
pulatione munita,tūc nudo pacto tollitur ipſo iure ciuilis ⁊ natura
lis obligatio in donatione:ſicut in vẽditione,qđ eſt no.⁊ ſi tu dicas
ꝙ illud qđ operatur ſtipulatio,operatur legis veſtimentū vt no.ff.
de pac.l.legitima. ¶ Sȝ qd ſi donatio eſt veſtita legis auxilio? Rñ.
eodẽ modo veſtita intelligitur eius reſolutio,⁊ tene mẽti:quia ſunt
ſubtilia. ¶ † Querit hic gl.qñ dicatur res integra.[b] ⁊ breuiter dicit
quando nõ eſt proceſſum ad aliquod executiuum,vel liberatiuum,li-
cet ſit proceſſum ad extraneas cautelas:puta ad dationem fideiuſ-
ſorum,vel pignorū:vt.ff.e.l.iij.vel ad aliquod preambulum,puta ad
dationem arrarum:vt.ĩ.eo.l.ij.⁊.ff.de act.empt.l.ex empto.§.Is qui
vina. ¶ † Quero.nūqd in cõtractibꝰ ablatiui abſolute poſiti faciãt
modū,vel cõditionem? verbigratia,actū eſt inter partes qđ reddito
pretio res retradatur.reſpon.faciũt cõditionẽ:vt.d.l.ab emptione.
ver.Ariſt.ſecundum Bar.ibi. ¶ † Denuo quero.[c] pone ꝙ vendidi
procuratori Titij,⁊ cõſtitui me precario nomine poſſidere pro ipſo
procuratore procutorio nomine : nunquid per iſtam cõſtitutionem
precarij tranſlatū ſit dominiū,vel poſſeſſio, Guil.in.d.l.ab emptio-
ne.dicit qđ nõ:q: eſſent due fictiones,naȝ precariū habet in ſe fictio
nem traditionis:⁊ ꝓcurator habet in ſe fictionẽ repreſentatiõis do
mini ſui,⁊ due fictiones vitiant actum de quo queritur:vt in.l.j.ĩ.de
do.promiſ.Bar.tenet cõtrariū.ff.de vſuca.l.ſi is qui pro emptore.
per.l.cõmunis ſeruus.§.ꝓcurator.ff.de acqui.poſ.⁊.l.certe.§.j.ff.de
preca.naȝ licet traditio ſit ficta,poſſeſſio eſt vera : ergo queritur per
procuratoreȝ:vt.ff.de acqui.re.do.l.ea que ciuiliter.⁊ hec opinio eſt
ipſa veritas:nã nos videmus in inueſtitura que habet in ſe fictionẽ
⁊ tamẽ queritur domino per procuratorẽ.tex.eſt no.extra.de procu.
c.accedẽs.⁊ ad hoc facit quoddã cõſiliuȝ[d] domini Dy.ſub tali the-
mate. ¶ † Quidã cõfeſſus[e] fuit ſe habere in feudū quoddam caſtrū
a quoddã milite,dictam ꝯfeſſionem ⁊ recognitionẽ recipiẽte pro ſe
⁊ quibuſdã,quorum erat conſors. Modo dubitatur nunquid ex tali
cõfeſſione cõſortes qui nõ fuerunt preſentes,⁊ nomine quoruȝ rece
pta fuit dicta cõfeſſio,poſſint agere,vel heredes eoruȝ ex cõfeſſione
predicta,ſine aliqua ceſſione: determinauit ꝙ ſic:q: confeſſio ꝑdicta
habetur loco traditiõis:vt no.gl.in.d.l.ab emptione.⁊ ꝓbatur.ĩ.de
dona.l.quiſquis.⁊.ff,de acq.poſ.l.Interdū.in prin.⁊ §.vlt.⁊ in.l.qui
bona fide.acquiſitū eſt dominiū cõſortibus,⁊ cõſortium heredibus.
cõſequenter ius agendi ratione dominij ſine aliqua ceſſione,ad hoc
ff.de procu.l.per procuratorẽ.⁊ qđ vi aut clã.l.iij.in prin.⁊ ſicut que-
ritur per procuratorẽ,ita per negotiorum geſtorem , ratihabitione
ſecuta. Itẽ per eandẽ confeſſionẽ,ſi declaratur rem feudalẽ eſſe.dicit
qđ quenta eſt ius agendi actione perſonali.ideſt cõditione ex mori-
bus:⁊ hoc ſine aliqua ceſſione ſecundū Dy.in cõſilijs ſuis.conſi.xv.
qđ incipit. Quidã confeſſus fuit ſe habere in feudū ⁊c.qđ eſt valde
notabile.⁊ qđ no.ff.de vſuc.l.ſi hominẽ. Nõ ob.l.j.de do.ꝓmiſ.q: cõ-
cedo qđ duo ſpecialia nõ poſint cadere in vno ſubiecto:vt.ff.de con
di.⁊ demõ.l.mulieri ⁊ titio.⁊ ex qui.cauſ.ma.l.denij.§.⁊.ff.leg.preſt.
l.virilis.§.ſi qd vxori.⁊.l.Is qui in poteſtate.§.ei que.⁊ extra de fil.
preſby.c.ij.lib.vj.⁊ de prebẽ.c.nõ põt.§.ſi.eo.lib.⁊ eſt ar.[f] qđ reſcri-
pta ⁊ priuilegia nõ valeant ſi cõtineant duo ſpãlia,⁊ ita ſepe allega
tur.l.illa in curia regis,tñ fictiões que ſunt de iure cõi:⁊ quarū vna
oritur ex altera,bene cõcurrunt:vt.ff.ſi cer.pe-
ta.l.ſingularia.⁊ adde qđ dicam.ĩ.l.proxi.

1 Perfectio eſt triplex in contractibus.
2 Arrarum contractus,an ſit contractus nomi
natus,vel innominatus?
3 Arra,an poſſit dari in re immobili?
4 Quid ſi eſt actum vt non transferatur domi-
nium:an proprie dicatur arra?
5 Conuentio facta de reddenda arra duplicata:
an valeat? nu.6.⁊.7.

¶ Lex ſecunda.

PErfectam. ¶ Perda
tionẽ arra-
rū res nõ deſinit eſſe integra:ſed ꝑ
ſolutioneȝ partis pretij deſinit eſſe
1 integra.h.d. ¶ † No.in primo reſpõſo huius.l.
qđ in cõtractibꝰ triplex eſt perfectio. Prima
cõuẽtionalis. Scđa obligatiua. Tertia finalis
⁊ acquiſitiua. De prima ⁊ ſcđa perfectiõe loq
tur hec.l.in primo reſpõ.de tertia loquit in vl-
timo reſpõ.in medio aũt rñſo loquit de arris
q̃ nõ ſunt ꝑfectio:ſȝ argumẽtū ⁊ preludiū alte
rius ꝯtus,vt.ff.de ꝯhẽ.emp.l.qđ ſepe.⁊ hoc
g verū,niſi arre[g] date ſint ꝑ pte pretij,qđ põt fieri
ſi in quãtitate cõſiſtãt,⁊ tunc arre habẽt duas
naturas,ſcȝ naturã ꝓpriaȝ arrarū,⁊ naturam
pretij,ita dicit hec gl.not. ¶ Tñ q: iſta materia
eſt vtil',⁊ male delarata. Nic.de ma. hic eã exa
2 minat ꝑ aliquas qõnes:⁊ primo q̃rit. ¶ † An
h arrarū ꝯtꝰ ſit ꝯtus noiatus,[h] vel innomina-
tus.⁊ gl.tenet qđ eſt ꝯtus innominatꝰ.do vt
facias.vel do vt mihi des.in.l.ex empto.§.Is
q vina.ff.de act.emp.⁊ iõ ꝑ arra repetẽda dat
cõditio ob cãm.que nõ habet locū in ꝯtibus
nominatis ſm gl. Idẽ tenet hic Cy.ſȝ Nic.de
ma dicit qđ nõ videt rationẽ quare cū nomen
nõ habeat,nec inter ꝯtractꝰ innominatos nu
meret,nec in aliqua.l.dicitur cur nõ dicat con-
tractus noiatus,q in re cõtrahitur,⁊ dicit qđ
repetet per cõdic.ſine cauſa,nõ ꝑ cõdi.ob cau-
ſam:ſed male loquitur,q: cõtractus nominati
nõ cognoſcũtur per modū cõtractus : ſed per
modū actiõis,vnde qñ pariunt actionẽ ſui no
minis,tūc ſunt nominati:ſed qñ non pariunt
actionẽ ſui nois:tūc ſunt cõtractus innomina
i ti.[i] vt patet in ꝯtu dona.⁊ ꝑmu.⁊ emphyt.et
in ꝯtu feudali.q oẽs ſunt cõtractus innomi-
nati:q: nõ pariũt actionẽ nominatã.ſm mo-
dum ipſius ꝯtus,vel cõdic.ex lege.vel preſcri
ptis verbis.⁊ ideo tene gl.⁊ Cy.⁊ reproba in
3 hoc paſſu opi.Nic.de ma. ¶ † Scđo querit,nū
k qd arra[k] poſſit dari in re immobili : ⁊ tenet ꝙ
ſic.licet hoc nõ reperiat expreſſum in aliqua.l.
tñ ſufficit qđ nõ reperiat ꝓhibitū. ¶ Tertio
querit,nūquid in quolibet cõtractu habeat lo
cū datio arrarū? ⁊ tenet ꝙ ſic:licet nõ reperia-
tur lege cautū,niſi in cõtractu emptiõis,⁊ ſpõ
ſalibus. ¶ Quarto querit, nūquid arra data
trãſferat dominiū : ⁊ tenet ꝙ ſic.ideo cõdicit,
alias nõ cõdiceret quis rem ſuam : vt.l.vlti.ff.
4 vſufr.quẽad.ca. ¶ † Quinto querit,quid ſi eſt
actū vt nō transferatur dñium,an ꝓprie dicat
arra? ⁊ dicit ꝙ nõ,lȝ ex tali traditiõe facti cẽſe
tur q̃dã retẽtio.ar.ff.de cõdi.inde.l.ſi nõ ſortẽ.
§.ſi cẽtū.⁊ ꝑ hoc videt qđ res aliena etiã bona
fide nõ poſſit tradi pro arra,ita qđ ſit vera ar-
ra,⁊ tradẽs teneat facere rẽ accipiẽtis in caſu
quo ſtet per eū qui tradidit arrã. Ego cõcedo
ꝙ nõ teneatur ad hoc perdẽduȝ qđ nõ habet,
tñ perdit qđ habet:q: nõ recuperat rem tradi
tam,ex quo per eū ſtat. Pene enim priuatiue
nõ cadũt vbi habitum non inueniunt:vt.ff.de
5 cõdi.⁊ demõ.l.Titio vſufructus. ¶ † Sexto[l]
l querit,nūquid valeat cõuentio de reddẽda ar
ra quadruplicata in alijs cõtractibus,ſicut in
ſponſalibus:tenet quod ſic:quia in alijs con-
tractibus eſt maior ratio permiſſionis, quam
in matrimonio,qđ dȝ eſſe liberuȝ:vt.ff.de ver.

a ¶ Preterea eo ipſo. No.ꝙ ꝓpter inciſionẽ inſtrumẽti videt facta retraditio.vide Bart.ff.de pac.in.l.ab emptiõe. An. Bar.

b ¶ Res integra. Uide gl.⁊ Doc.in.l.ab emptiõe.ff.de pact.

c ¶ Denuo quero. Uide Bar.in.d.l.ab emptione.ff.de pac. An. Bar.

d ¶ Conſilium dñi Dy. Facit not.per Bar.in.l.qui mihi donatuȝ.ff.de don.⁊ vide qđ no.B l.in.l.cauero.ff.ꝓ ſo.⁊ Spe.in ti.de loc.§.nūc aliqua.ver.74.

e ¶ Quidã cõfeſſus fuit. No.ſi qs accipit rẽ ꝓ ſe ⁊ ſuo conſorte, opȝ ꝙ acceptet ⁊ ratificet. Spec.ĩ ti.de loc.§.nūc aliqua.ver.cxlviij.ſi maritꝰ acceptat emphy.pro ſe ⁊ ſua vxore,eſt opus ꝙ ipſa ratificet ⁊ acceptet.⁊ vide que voluit Bart.in.l.fundus.ff.de cõtrahẽ.empt. Bal.in.l.multi.ĩ.ſi qs alte.vel ſibi. An. Barba.

f ¶ Argumẽtum. Adde Bal.in.l.j.ĩ.de do.promiſ.

g ¶ Arre. Adde Bar.in.l.ab emptione.ff.de pac.

h ¶ Nominatus. Uide Bart.poſt gl.in.§.is qui vina.hic all.⁊ Bal.in.l.ꝯtus.in vlt.col.ş.de fi.inſtru.

i ¶ Innoiati. Et inquantū dicit de emphyteutico et feudali.vid Bar.ĩ.l.j.de iu.emph.⁊ in l.j.ff.de cõdi.ex leg.⁊ in feudo tȝ contrariū eius quod hic dicit.

k ¶ Arra. Sentit etiã Bar.in.l.Titia.§.fi.ff.de ver.obl.⁊ in.l.fin,ş.de ſpoɀ.

l ¶ Sexto, Et an contractus arrarū ſit contractus pignoris.vide in l.j.ĩ.ſi rector prouin.

a ¶ Ultimo. Adde gl. hic. ⁊ ipſam ponderat Bar. in. l. ab emptione. in. j. col. ff. de pac.
b Quanto tempore. Vide gl. hic. ⁊ in. l. j. j̃. de fi. inſtr. ⁊ in. ha. fiſca. li. x.
c ¶ Perſonaliter. Ut. l. miſſi opinatores. j̃. de exac. tri. li. x.
d ¶ Sed pone. No. ꝙ intelligitur ſaluo ſtatuto municipali. vide que remiſi ad Bar. in d. l. miſſi. allegauit iſtud dictum Lud. ro. cõſi. ccxl. vbi dicitur ſeruari cõſuetudinẽ loci, petitur executio. allegauit. d. l. miſſi. vide Bart. in. l. j. C. ne fil. pro pa. And. Barba.
e ¶ Gabellã. Vide Bar. no. in. l. creditor. hic alle.
f ¶ Venditio legitime facta. Vide iſtum tex. alleg. a Bal. pro meliori de corpore iuris in. l. fi. §. ſinaũt es alienuꝫ. C. de bo. que lib. in materia decreti. And. Barba.
g ¶ De facto. Vide Bar. in. l. fi. in ver. Itẽ extra gl. de edi. diui adri. tol. ⁊ vide q̃ ibi dixi. ⁊ vide. c. lꝫ eṕs. de preb. in. vj.
h ¶ Vñ dicit. Not. ꝙ poſſeſſio iniuſta nemini eſt auferẽda ſine cauſe cognitiõe. ⁊ vide qd̃ plene no. in. c. referẽte. de preb. ⁊ in. c. cum in noſtris. ⁊. c. q2 diuerſitatem de cõceſ. preb. vide Bal. in l. ob maritorũ. ſ̃. ne vxo. ꝓ ma. ⁊. l. ſi pacto quo penã. ſ̃. de pac. text. in. c. lꝫ epiſcopꝰ. de p̃b. in. vj. ⁊ ibi Doct. l. meminerint. C. vnde vi. Jo. and. in addi. Spe. in ti. de pet. ⁊ poſ. §. fi. ⁊. d. Alba. in. c. fi. de preſum. vide Bal. in l. ſi maritus. j̃. de do. iter vi. ⁊ vxor. vbi dicit ꝙ lꝫ clericus priuet̃ ipſo facto poſ. bo. propter maleficiũ, tamen non eſt poſ. ſibi auferẽda cauſa nõ cognita. vide Bal. in rub. C. de ſuc. edi. ⁊ in. l. ordo. C. de execu. rei iudi. ⁊ in. c. j. §. j per quos. fiat inue. Barto. in. l. minor. ff. de euic. ⁊ vide text. et ibi Bal. in. c. graue. de off. ord. in ver. per ſeipſum re-

obli. l. Titia. ⁊ extra de ſpõ. c. gemma. ⁊ ſi fuit
hoc pactũ nudũ ſeorſum a principali ꝯtractu ap
poſitũ, dicit̃ ꝙ agit̃ ꝯdic. ex lege. qd̃ nõ credo
verũ, niſi ad duplũ: vt. ſ̃. de fi. inſtr. l. ꝯtractus. ꝙ
aũt eſt legis prouidẽtia, excedit: ⁊ ideo nõ agit̃
6 cõdi. ex lege. ¶ †Septimo querit. pone ꝙ em
ptor noluit adimplere ꝯtractum, poſtea penituit
⁊ vult implere, queritur nunqd poſſit purgare
morã: ⁊ dic ꝙ ſic intra modicũ tẽpus: vt. ff. de
verb. obl. l. ſi ita quis. §. Seia. ¶ Octauo queri
tur. quid ſi arra nõ eſt data, ſꝫ ꝓmiſſa: nũquid
ille qui ꝓmiſit, ⁊ nõ vult implere cõtractũ, poſ
ſit cõueniri ad arrã ꝓmiſſam: ⁊ dic ꝙ ſic. facit.
7 j̃. ad. l. falc. l. fi. ¶ †Nono q̃rit̃ pone ꝙ in ſpõſa
libus ꝯhẽdis dicit̃ ſic: ⁊ ꝙ cõfeſſi ſunt duo ꝓ-
miſſores ambo inuicẽ ſe vnꝰ ab altero recepiſ-
ſe cẽtũ noĩe arrarũ ꝓ ſpõſalibus adimplẽdis,
deinde vnus nõ vult implere ſpõſalia, qs erit
effectus: R̃ñdet̃ ꝙ ille quẽ penitet cõuenit̃.
nõ ex cõfeſſione, ſed ex datiõe arrarũ. que aſſe
rẽda eſt in petẽdo, ⁊ ꝓbãda per cõfeſſionẽ, vt
dicta cẽtũ reddat, ⁊ aliud tantũ cõdicit̃ cõdic.
ex lege. l. fi. j̃. de ſpõ. ⁊. ſ̃. de fi. inſtr. l. ꝯtractus. ⁊ ſi
tũc cõuictꝰ dicet, ⁊ ego cõpẽſo tibi alia cẽtũ, q̃
tibi dedi: vt apparet ex tua cõfeſſiõe, dicet peti
tor, ⁊ illa cẽtũ ꝑdidiſti: q2 nõ ſeruaſti ſpõſalia.
⁊ ſic pateris duplicẽ penã, ꝓpter duplicẽ da-
tionẽ arrarũ, nã q2 tu dediſti ꝑdis: q2 recepiſti
duplũ reddis, ⁊ hoc eſt multũ notãdũ: q2 ſepe
de facto de talibꝰ q̃rit̃ ſm Ni. de ma. Bar. ſom
niauit: q2 dicit ꝙ. l. vl. j̃. de ſpõſalibꝰ. nõ hꝫ lo-
cũ i arris ꝯfeſſatis, cũ tex. dicat ibi extra diffi-
nitionẽ ⁊c. cũ ipſe no. i. l. Titia. ff. de ver. obl. q2
nihil eſt dictũ. ¶ In ꝯtrariũ ſeruat ꝯſuetudo
q2 per cõfeſſionẽ ꝓbatur realis numeratio: vt
plene dictũ eſt. ſ̃. de nõ nu. pec. l. ſi ex cautiõe. ⁊
l. publia. §. fi. ff. depo. Nõ ob. ille ver. extra diffi
nitionẽ. ⁊c. q2 intelligit̃ id eſt extra metã i illa.
l. taxatã. puta ſi pactũ excedat quadruplũ. ⁊ iſte
a eſt verus intellectꝰ. ¶ Ultimo[a] no. in hac. l. ca-
ſum mirabilẽ: q2 ex pacto de nõ petẽdo nõ ori-
tur exceptio: q2 fit cõtemplatione reſcindendi
cõtractum, qui non poteſt reſcindi nuda volũ
tate, ꝙ tene menti: q2 notabilia ſunt valde.

¶ Si propter publicas penſitationes venditio fuerit celebrata. Rubri.

¶ Declarat continua verba rubrice: vt in gl.

1 ☞ Fiſcus in tributis prefertur cuilibet creditori. ꝙ eſt verũ quo ad ipſum p̃diũ tributariũ.
2 Ceſſari quãto tempore debeat in tributo: vt predium tributarium vendi poſſit?
3 An eius qui tributum in tempore non ſoluit, occupari bona poſſint.
4 Exactor tributorum, an teneatur ſeruare legẽ municipalem in exigendis tributis?
5 Subhaſtatio, an requiratur quando venduntur bona mobilia pro tributis?
6 Gabellam emens a communi: an poſſit vendere bona non ſoluentium gabellam?

¶ Lex prima.

Venditionẽ. Venditio
ſolẽniter facta, ob tributa nõ
ſoluta nõ reuocatur: licet a de
bitore vel creditore tributum
poſtea offerat̃. h. d. No. ꝙ di
1 xi in ſummario. ¶ †Secundo no. qd̃ fiſcus in
tributis p̃fertur cuilibet creditori. ꝙ verũ eſt
quo ad ipſum predium tributariũ. Sed ſi ꝓ-
pter tributum ex vno predio nõ ſolutũ vellet
vendere alia predia debitoris: tunc diſtingue.
aut dies tributorũ prius ceſſit quã hypotheca eſſet cõtracta. ⁊ pre-
fertur cauſa tributorũ: q2 pro tributis eius bona ſunt obligata, aut
ecõtra prius eſt hypotheca cõtracta quã ceſſerit iudicio tributaria.
⁊ tũc creditor ꝓfert̃: q2 prior tpe: vt. j̃. de priui. fiſ. l. ij. ⁊ ita debet in-
telligi gl. hic poſita. Cy. aũt dicit ꝙ gl. que loquit̃ de prelatione alte
rius creditoris, nõ habet locũ in materia tributoruꝫ: q2 nullꝰ poteſt
eſſe prior fiſco, nã ius cõmune ꝙ loquit̃ in preſtatiõe tributorũ, om-
2 nem cõtractũ precedet antiquitate ⁊ tẽpore. ¶ †Quero, hic dicit̃ ꝙ
b ob ceſſationẽ tributorũ poteſt vẽdi prediũ: quero quãto[b] tẽpore de-
beat eſſe ceſſatũ: dicũt quidã ꝙ per bienniũ, ſicut ſi eccleſia dedit rẽ
in emphyteuſim, requirit̃ ceſſatio bienniĳ, ad hoc vt res reuertat̃ ad
eccleſiã, ⁊ eccleſia poſſit aliĳ emphyteuſim cõcedere, nã fiſcꝰ ⁊ eccleſia
equiparãtur. vt. ſ̃. de ſa. ſan. ecc. l. fi. Aliĳ dicũt ꝙ iſtud tempus nõ eſt
determinatũ a iure: ⁊ ideo Iudex determinabit aſſignãdo terminũ,
infra quẽ debeat debitor ſoluiſſe, in quo cõminabitur fiſcũ ꝓceſſurũ
ad venditionẽ, niſi ſoluat̃: Qd̃ enĩ nõ eſt a lege diffinitũ, iudicis arbi
trio videt̃ relictũ: vt. ff. de iu. de li. l. j. vnde poterit aſſignare terminũ
x. dierũ. vel. xx. vel. xxx. vel maiorẽ terminũ, prout ſibi placuerit, facit
ꝙ no. ff. de iudi. l. ſi debitori. ⁊ hoc tenẽt Pe. ⁊ Cy. Aliĳ dicunt ꝙ eſt
tp̃s. vj. mẽſiũ: vt. l. obſiſtere. j̃. de anno. ⁊ trib. li. x. Aliĳ dicũt qd̃ eſt ter
minus. xxx. dierũ. per. l. Imperatores. ff. de publicanis. ⁊ de ero. mil.
ann. l. actuariĳ. li. xij. ⁊ hoc tꝫ An. de baru. in. l. fi. j̃. de exac. trib. lib. x.
¶ Nic. de ma. dicit ꝙ cũ tributa debeãt ſolui certis temporibus, cũ
ceſſatuꝫ eſt in ſolutione tributi: fiſcus habet duo remedia, vnũ eſt ꝙ
bona poſſeſſoris tãquã ſibi obligata occupat, ⁊ vẽdit ꝓ ſatiſfactio-
ne tributi: vt. ff. de cẽſi. l. cum poſſeſſor. § fi. ⁊. j̃. de exact. trib. l. ij. libr. x.
¶ Item poteſt apprehendere prediũ tributariũ, ⁊ illud alteri dare
ſub eodem tributo pro futuro, ⁊ nõ preterito tempore perſoluendo
vt. j̃. de fun. rei. pri. l. ij. li. xj. ⁊ de exac. tri. l. fi. lib. xj. ¶ Et hec eſt trãſ-
latio, de qua loquitur. ſ̃. de epiſc. ⁊ cle. de ĳs. ⁊ de ſacro. ſanct. eccle. l.
placet. in primo igitur remedio quando nõ vult predium tributariũ
auferre, ſed ſolummodo vẽdere de bonis debitoris quantuꝫ ſufficit
pro preteritis tributis, credit ipſe Nic. qd̃ ſtatim cũ eſt trãſcurſum
tempus ſoluendi, cũ dies interpellauerit pro homine, ⁊ per hoc ap-
pareat hominẽ contẽnere legis ordinationẽ, iudex poteſt cõtra eũ
procedere, tanquã cõtra inobedientẽ, ⁊ tẽpus ſtatuere. xxx. dierũ. vel
minus, prout ei videbitur, infra quos ſi ille ſoluat, purgabit moram
ſuã: vt. d. l. actuariĳ. Si autem non ſoluat, poterit detineri perſonali-
c ter[c]. ¶ †Item poſſunt eius bona occupari loco cuiuſdã primi de-
3 creti, ⁊ poſtea nouus terminus ſtatui ad ſoluẽdũ, ſiue luẽdum, quo
elapſo, fiãt ſubhaſtationes, ⁊ bannimenta, ⁊ durabit ſubhaſtatio per
tantũ tẽpus quantũ iudici videbit̃, qua ſubhaſtatione facta, procede
tur ad venditionẽ irreuocabilẽ, ſeruatis aliĳs ſolẽnitatibus. de qui-
bus. ſ̃. de tri. l. ſi qs. ⁊. ſ̃. ſi aduer. fiſ. l. edicto. ſm Nic. de ma. que theo
rica eſt vera ⁊ no. ⁊ adde qd̃ ſi lex municipalis aliqd adderet ſeu di
ſponeret de hoc, illa eſſet ſeruãda: vt. l. ꝓhiberet. §. plane. ff. quod vi
aut cl. ⁊. l. Antiochẽſiũ. ff. de pri. cre. ⁊. j̃. de exac. tri. l. miſſi opinato-
4 res. li. x. ¶ †Sed pone[d] ꝙ dominꝰ Rex cuidam exactori dixerit mã
d datũ per hec verba, cõpellas omnes debitores fiſcales ſoluere omni
coarctatione de qua tibi videtur expedire, nũquid iſte exactor tene
tur ſeruare legem municipalem, vel cõſuetudinem in modo exigen-
di: verbi gratia, pone ꝙ ibi eſt ſtatutũ vel conſuetudo ꝙ non carce
retur ibi quis pro tali debito: reſpondeo iſtud mandatũ domini re-
gis intelligitur ſalua. l. municipali ⁊ cõſuetudine: vt. d. l. miſſi opina
tores. ⁊ ibi per And. de baru. qd̃ eſt no. dignũ. Si vero fiſcus vellet
procedere ad remedia trãſlatiua, haberet locuꝫ opi. que loquitur de
biennio. ar. l. fi. j̃. de iu. do. impe. nã, ibi infertur maius preiudicium:
q2 ita res tota aufertur, ⁊ ideo ſtatuitur biennium, vbi autẽ vendi-
tur propter tributum nõ ſolutum, non eſt tantum preiudiciũ: quia
nõ aufertur predium tributarium in totum: ſed eatenus fit vẽditio,
quatenus eſt debitum tributorũ, quod eſt quandoqꝫ paruum, quan
5 doqꝫ magnũ. ¶ †Sed nunquid ſubhaſtatio requiritur quãdo ven-
duntur mobilia: Reſpõ. ſi ſunt mobilia que venduntur in foro pu-
blico, vt frumentũ, ⁊ alia victualia, fruſtra fieret ſubhaſtatio, ſeu pre
conium: quia precium eorũ eſt adeo manifeſtum, quod non poteſt
ibi interuenire colluſio: vt. l. ij. ſ̃. tit. ij. Sed ſi eſſent tales res in q̃bus
cõſiſteret affectio: tunc nõ poſſunt vendi ſine ſubhaſtatione. ⁊ facit
6 ff. de mino. l. ⁊ ſi ſine. ¶ †Quero. nunquid ille qui emit gabellam[e] a
e communi poſſet facere huiuſmodi venditiones de bonis nõ ſoluen
tium: reſpon. iſte habet illud ius, quod habet fiſcus: vt. l. creditor. in
prin. ff. de actio. emp. per Cyn. ⁊ ideo poteſt vendere, ſicut fiſcus: vt
not. Bar. in. l. In prouinciali. ff. de ope. no. nun.

¶ Lex ſecunda.

f Si deſerta. Venditio legitime facta[f] nõ retra-
ctatur, ſinaũt eſt facta minus legi-
1 time, debet quatenꝰ de facto ꝓceſſit retractari, citato tũ
g poſſeſſore, ⁊ nõ aliter. h. d. nota. ¶ †No. qd̃ in preiudiciũ
2 poſſeſſoris etiã de facto[g] poſſidẽtis, ⁊ nõ de iure, nihil põt agi. nec ꝓ-
h nũtiari, niſi eo citato. ⁊ hãc. l. all. ꝓ ſe. Ja. de are. ¶ †Vñ dicit[h] Inn.
qd̃ poſ